

[Christmas Møller.]

lig gerne vil være med. Jeg har en Følelse af, at det ærede Medlem Hr. Brorsen siger, at det er en Urimelighed, at Partiet Venstre ikke er med i et saa godt Arbejde som det, der foreligger her.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen havde kun een Indvending, som nogen maaske vil mene har Værdi — jeg er ked af at maatte sige til det ærede Medlem, at Indvendingen er ikke original —, og det var den, at der er mange andre og vigtigere Spørgsmaal, vi skulde tage fat paa. Jeg har hørt det nogle Gange, men denne Betragtning er efter min Opfattelse sagligt som politisk helt forkert. Hvis man endelig vil rejse Spørgsmaalet om, at der er vigtigere Spørgsmaal end Grundloven, f. Eks. at komme af med Indenrigsministeren, hvad der ikke lykkedes forleden, og haabe paa, at han kan trække Statsministeren med sig i Faldet, saa nært forbundne som de er, saa er jeg ikke uenig i, at der er vigtigere Spørgsmaal. Men det maa staa klart for enhver, at Stillingen i Dag er den og har været det siden Forfatningsspørgsmaalet rejstes i 1934 og 1935 og ved Landstingsvalget 1936, at Forfatningssagens rigtige Løsning er Betingelsen for, at dansk Politik kan forme sig paa forstandig Maade i den kommende Tid.

Derfor er den Betragtning, som er fremsat, af den Karakter, som det ærede Medlem her gjorde det sidst, efter min Opfattelse ligeledes forkert. Hvornaar vilde Spørgsmaalet om Landets Forfatning være det store Stridsspørgsmaal? Naar man lagde det til Side, eller naar man søgte det roligt og lidenskabsløst løst? Ingen kan være i Tvivl derom. Dernæst, som dette Lands politiske Historie og hele politiske Udvikling har været, er det efter min Opfattelse en stor og meget betydningsfuld Gerning i en alvorlig og vanskelig og paa mange Omraader trang og knugende Tid at kunne sige, at man løser den Opgave helt at faa det, der var det afgørende Stridspunkt i Forfatningsdiskussionen her i Landet, ud af Verden.

Jeg siger ikke, at vi ikke faar Forfatningsdiskussion i kommende Tid. Jeg siger naturligvis ikke, at der ikke kan komme Tider, hvor man drøfter andre Spørgsmaal. Jeg haaber, at det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft maa være Medlem af dette høje Ting mange Aar endnu, og jeg tror, at han og hans konservative Ungdoms-Venner ikke glemmer Spørgsmaalet om Korporationstankens Indarbejdelse i Forfatningen. Den vil vi ogsaa diskutere, men det er en Ting for sig. Alt

det har intet at gøre med det afgørende, der sker ved dette Forfatningsforslag.

Efter 70 Aars Strid om, hvorledes Magten til syvende og sidst skulde være i Landet, træffes ved dette Forfatningsforslag den eneste Afgørelse, der er mulig, naar man i Tiden, saa haard som den er, skal vælge, nemlig at det skal være eet Vælgerkorps paa een Valgdag, der træffer Afgørelsen, det skal være det store brede, almindelige danske Folk alene, og ingen anden skal have Ansvar for dets Skæbne.

A. M. Hansen: For dem af os, som fra vor Barndom og første Ungdom har bevaret et stærkt Indtryk af de bitre politiske Kampe, der under 1866-Forfatningen førtes mod Provisoricaarenes Forfatningsbrud og Godsejerprivilegiernes Uretfærdighed, staa 1915-Grundlovens Gennemførelse som en Begivenhed, der skabte Festglans over vort offentlige Liv. Medens Verden stod i Brand uden om os, gennemførte vi med Tilslutning fra alle politiske Partier den nye Grundlov af 5. Juni 1915, som betød et stort Fremskridt hen imod det fulde Folkestyre. Penge- og Hartkornsprivilegiene fjernedes, Valgretsaldere til Folketinget nedsattes til 25 Aar, og Kvinderne fik Ligestilling med Mændene, baade hvad Valgret og Valgbarhed angaar, ligesom Forholdstalsvalg indførtes, hvorved de politiske Partier i væsentlig Grad fik Sikkerhed for den Repræsentation i Folketinget, som de talmæssigt havde Krav paa. Det var naturligt, at denne Begivenhed hilstes med Glæde baade i Rigsdagen og ude i Befolkningen. Der var jo imidlertid, som vi alle husker, Pletter i den nye Forfatning, og det viste sig ret hurtigt, at det Landsting, der fremgik af 1915-Forfatningen, med dets høje Valgretsalder, dets indirekte Valgmaade, dets 8-aarige Valgperiode, Reglerne om de landstingsvalgte samt dette, at Landstinget i Praksis nærmest var uopløseligt, ikke svarede til Tidens parlamentariske Behov. Dette viste sig særlig i Efterkrigstidens vanskelige Aar, da Tiden og Forholdene ofte stillede Krav om hurtig Behandling. Og da det ret snart erkendtes saa at sige fra alle Sider, at 1915-Forfatningen i Virkeligheden ingen Udvej har til Afgørelse af opstaaede Konflikter mellem de to Ting, blev det efterhaanden klart for mange, at en ny Forfatning var paakrævet, hvis Rigsdagen skulde have den Handlekraft og Evne til hurtig Handling, som Tiden og Forholdene maatte kræve. Da dette Synspunkt ogsaa deltes af Politikere uden for Regerings-